

slaget sætter ham ved Siden af som en tredie Voterende. Hvad forøvrigt nu denne Tillidsmand, denne Mandator for Sognet, eller hvad man vil kalde ham, angaaer, saa erkjender jeg, at denne Beflemmelse er langt heldigere end at lade Sogneforstanderskabet selv afgive sit Votum, og det af den Grund, som jeg allerede har anført, at Ansvaaret derved vil blive meget forstærket. Derimod troer jeg ikke, at man derved vil undgaae den vistnok meget uheldige Omstændighed, som ofte er bleven fremhævet og det med Grund, og hvoraf der vil kunne flyde meget beklagelige Misforstaaelser, den nemlig at stille Præsten i en Pengesag ligeoverfor Sogneforstanderskabet eller Sognet, om det end vistnok stæer mere indirecte. Sagen er nemlig den: man undgaaer ikke at stille Præstens Votum ligeoverfor et andet Votum, giøvet af en Mand, der meer eller mindre vil ansee sig for at repræsentere Forstanderskabet eller Sognet eller Tiendehyderne og som af disse meer eller mindre vil blive anseet for deres Repræsentant. Deraf vil let kunne fremkomme et skjævt Forhold mellem Præsten og Menigheden, som vil kunne hemme hans hele Virksomhed. Heller ikke kan jeg give Bestemmelsen om en maanedlig Offentliggjørelse af de afgivne Vota mit fulde Bisald. Det har vistnok sin meget gode Side, men det kan ogsaa foranledige, at den ene Part, naar han saaledes har Kundskab om den anden Parts efter hans Mening for høie eller for lave Priisangivelser, vil ikke just af Hensyn til egen Interesse, men af Hensyn til de mange Andres Interesse, som han paa en Maade handler som Mandator for, føle sig forpligtet til for den følgende Maaned at angive Priserne en lille Smule høiere eller lavere, end han ellers vilde have gjort. Jeg siger ikke, at det vil stæe, men Fristelsen dertil er der, og en Undskyldning derfor vil ligge i den Betragtning, at det dog, naar Alt kommer til Alt, hevedsagelig er Enderesultatet, man maa see paa, at det kan blive retfærdigt. Efter min Mening vilde man kunne undgaae de fleste af disse Vansteligheder og Misligheder, naar man istedetfor at lade Præsten og den af Sogneforstanderskabet valgte Tillidsmand afgive hver et særskilt Votum, lod dem afgive et Votum i Forening. De skulde

da efter min Mening conferere med hinanden, og naar de ikke kunde blive enige om en og samme Priis, hvad dog vistnok som oftest vilde blive Tilfældet, naar de havde Leilighed til at oplyse hinanden om deres med Hensyn til Kornpriserne i Maanedens Løb gjorte Erfaringer — naar de ikke kunde blive enige, skulde Gjennemsuittet af deres særskilte Vota være det sælles officielle Votum, som de havde i Forening at indgive. Naar man altsaa vilde udelukke Herredsfogderne som voterende, og vilde lade Præsten og den af Sogneforstanderskabet valgte Tillidsmand afgive Votum i Forening, hvad enten det nu fremkom ved en Overenskomst imellem dem, eller ved et ligefremt Regnestykke, saa troer jeg, at Sagen havde faaet en ligesaa retfærdig som simpel Ordning. De allerfleste Vansteligheder vilde være forebyggede, forekommer det mig, ligesom ogsaa de fleste af de Ubehageligheder vilde være undgaaede, som vistnok ellers paa mange Steder ville vente baade Præsten og Tillidsmanden, hvilken Sidstes Stilling i det Hele synes mig efter Lovudkastets Bestemmelse at ville blive alt Andet end ønskelig og misundelsesværdig. Jeg antager nu rigtignok, at de foreliggende Auspicier om Rigsdagens nærforstaaende Slutning ville for mange ærede Medlemmer være en Grund til ikke at forbyde sig videre i denne, som det dog forekommer mig, meget vigtige Sag, men jeg har dog troet, at jeg uden Hensyn dertil har maattet udtale mig, ligesom jeg ogsaa, dersom den af mig fremsatte Tanke skulde finde noget Bisald hos det høie Thing, da agter til anden Behandling af Sagen at stille Endringsforslag i den antydede Retning.

Fischer: Denne Sag har nu været forhandlet saa mangfoldige Gange paa Rigsdagen, at det virkelig er en Trøst, at der nu kan være Udset til, at der kommer et om ogsaa kun foreløbigt Resultat. Det er nemlig ikke min Mening, at det Resultat, hvortil man her er kommet, er af en saadan Bestaaffenhed, at de Klager, som føres angaaende Capitlétarens Ansættelse og efter min Mening tildeels føres med Grund, vilde blive afhjulpne. Der maa i det Enkelte gaaende Undersøgelser til for at komme efter, hvad det er, som i visse Egne —